

NAŠE FAKULTA

37 | 8. ROČNÍK | PROSINEC 2017, DVOJČÍSLO

37.

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

OBSAH

Výukový a publikační portál AKUTNĚ.CZ® slaví 10. výročí	3
Práce studentky postgraduálního studia z Interní hematologické a onkologické kliniky FN Brno oceněna Americkou hematologickou asociací	9
Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	12
Cena děkana LF MU za vynikající prospěch 2017	14
Symposium Dekubity – sdílení zkušeností na mezinárodní úrovni 2017	16
X. Podlahovy chirurgické dny	20
Cena Danubius Young Scientist Award	23
23. národní dermatologický kongres – opět v Brně	24
Soutěž v simulační medicíně	26
V Brně vystoupil prof. Terry Alan Poulton	27
Světový den diabetu aneb bojujme proti nevědomosti	28
Konference MEFANET 2017 – když se může beztrestně simulovat	30
Patnáct let mamografického screeningu v ČR	31
Ze zasedání Vědecké rady LF MU	33

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí přátelé,

po několik let jsem Vám tady psal krátké úvodníky, v nichž jsem se vždycky snažil v několika větách v koncentrované podobě zmínit, co významného se stalo nebo co se v nejbližší době stane.

Dnešní vzkaz je ale velmi jednoduchý. Rád bych se s Vámi po osmi letech svého působení ve funkci děkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity rozloučil. Byla to pro mě skutečně nesmírná čest podílet se na určité modulaci toho, kam se naše lékařská fakulta má ubírat. Snažil jsem se, aby to bylo klidné, stabilní období charakterizované také inteligentním kvalitativním i kvantitativním růstem.

Zároveň bych chtěl popřát novému vedení Lékařské fakulty Masarykovy univerzity hodně energie a zdarů v práci.

S mnoha pozdravy

Váš Jiří Mayer

VÝUKOVÝ A PUBLIKAČNÍ PORTÁL AKUTNĚ.CZ® SLAVÍ 10. VÝROČÍ

18. 9. 2017 tomu bylo přesně 10 let od chvíle, kdy se poprvé v celosvětové síti internet zobrazil po zadání doménového jména akutne.cz výukový obsah.

Určitou unikátností je, že po celých deset let jde o striktně akademickou aktivitu. Ta si od počátku kladla za cíl sjednotit a zmodernizovat výuku témat akutní medicíny. Velice brzy získal portál AKUTNĚ.CZ mezinárodní číslo seriálových publikací ISSN 1803-179X. Dalším významným krokem bylo zařazení portálu do mezinárodní sítě medicínského vzdělávacího obsahu MEFANET www.mefanet.cz). Unikátní také je, že odborně vysoce hodnocený obsah zajišťují především studenti Lékařské fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s týmem učitelů této fakulty. V českém medicínském edukačním prostředí nemá portál na poli klinického vzdělávání konkurenci. Zejména striktně akademickým charakterem s aktivním zapojením studentů se mu podobá portál WiKiSkripta 1. lékařské fakulty UK (www.wikiskripta.eu).

Významným oceněním pro všechny učitele LF MU podílející se na chodu portálu je skutečnost, že významná část absolventů LF MU, kteří na aktivitách AKUTNĚ.CZ participovali (více než 150),

Přístupy na portál AKUTNĚ.CZ

zvolilo pro svůj další profesní rozvoj obor Anesteziologie a intenzivní medicína. Vizibilitu portálu AKUTNĚ.CZ v celosvětovém měřítku nejlépe dokumentuje níže uvedená mapa světa se zobrazením přístupů z jednotlivých zemí.

„Naši největší chloubou jsou moderní bilinguální výukové pomůcky v podobě virtuálního pacienta. Jde o interaktivní algoritmy, kterých je aktuálně dostupných více než osmdesát a patří tak mezi celosvětově největší soubory virtuálních pacientů,“ uvedl jeden ze zakladatelů portálu doc. Petr Štourač. Není tak náhodou, že algoritmy byly oceněny na univerzitní (nejlepší elektronická výuková pomůcka), národní (cena odborné společnosti ČSARIM) i mezinárodní úrovni (vysoce citovaná publikace časopise Journal of Medical Internet Research, který je s IF 5,1 světová jednička v této oblasti).

Kontaktní formu vzdělávání pod křídly AKUTNĚ.CZ reprezentuje listopadová konference zaměřená na starší studenty lékařské fakulty a lékaře v přípravě k atestaci, která se letos konala již podeváté a přilákala takřka 1100 účastníků (a také dubnový Kurz urgentní medicíny pro studenty Lékařské fakulty Masarykovy univerzity).

Program probíhal v několika sekcích: v Lékařské sekci (Anesteziologický blok, Intenzivistický blok a Algeziologický a etický blok), v Paralelní sekci I (Blok dětské anestezie a intenzivní péče, Blok Život zachraňující výkony, Blok porodnické anestezie a analgezie) Paralelní sekce II. – Sekce mladých anesteziologů, Nelékařská paralelní sekce, workshopy, sesterské workshopy, novinky.

Aktivně zapojených přednášejících bylo téměř osmdesát. Zájem nehraný a veliký. Úroveň byla jako vždy vynikající...

Zeptali jsem se více než 70 osobností, které pro rozvoj portálu AKUTNĚ.CZ v uplynulých letech

Doc. Petr Štourač zahajuje

byly významné, na otázku: „**Co pro Vás znamená AKUTNĚ.CZ?**“ Vybrané odpovědi Vám přinášíme níže, všechny jsou pak dostupné na portálu AKUTNĚ.CZ®.

prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc. – přednosta KARIM FN Ostrava

„Portál AKUTNĚ.CZ pro mě znamená:

1. Exemplární příklad toho, jak se vize člověka, který má vynikající organizační schopnosti a neutuchající energii realizovat kreativní myšlenky, změni ve fenomén, který nemá v ČR a na Slovensku obdoby, a to nejen v našem oboru. Přesně podle Gándhího výroku „Krásné myšlenky jsou k ničemu, pokud je nedokážeme realizovat.“ A ty jsi tu myšlenku nejen dokázal uvést v život, ale neustále ji rozvíjíš.

2. Mladý tým, s nímž bych rád i nadále zůstal v kontaktu, byť jsem mu o 1–2 generace vzdálen. Srdečně zdravím a přeji vše dobré do dalších desetiletí.“

doc. MUDr. Tomáš Vymazal Ph. D., MHA – přednosta KARIM 2. LF UK a FN Motol

„Pro mne je AKUTNĚ.CZ toto:

A – aktuální, adresné, mající jasné auditorium

K – konzistentní, s jasnou strukturou a smyslem

U – ucelené, poskytující komplexní informace o tématech

T – tématické, věnující se naléhavým záležitostem

N – nezávislé, nepropagující komerční zájmy

E – elektronické, snadno dostupné široké odborné veřejnosti

Tak tohle je pro mne AKUTNĚ.CZ! Blahopřeji k výročí a držím palce do budoucna!“

MUDr. Dušan Mach – primář ARO Nové Město na Moravě

„Co pro mě osobně znamená AKUTNĚ.CZ? Akutně!!! Nemám rád to slovo, když se mi nad ránem ozve ve sluchátku služebního telefonu. Život přece není akutní. Plyne si svým ustáleným tempem. Vše má přece svůj čas... i ve tři hodiny po půlnoci. Život je vážná věc, ale neměl by být akutní. Akutně. Jak je mi milé to slovo, když jej na sklonku roku uslyším ve sluchátku od Petra Štourače. Pravidelné pozvání na konferenci, kterého si nesmírně vážím a pokud nejsem na druhé straně zeměkoule, nikdy jej neodmítám. Přátelské prostředí, plné mladých kolegů a studentů na půdě mé alma mater. Pečlivě volená témata, vždy velmi dobře zasazená do kontextu aktuálních „hot topics“ našeho oboru a mimořádně dobře doplněná praktickými kauzistikami

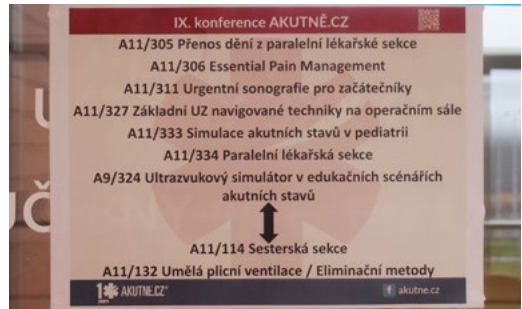
a workshopy. Cítím se tam doma. AKUTNĚ.CZ Jak respektovaně pro mě zní to slovo, které na mne kouká z bočního panelu mého Safari. Obrovský obdiv za deset let aktuálnosti, inovativnosti a přátelského prostředí. Deset let je v životnosti edukačního portálu naprosto úžasný úspěch. Kolik ohledacích listů a kondolencí by šlo podepsat nekonečné řadě „velmi nadějných“ webových projektů. Být v desetileté kůži edukačního portálu a být stále tak čerstvý, aktuální a neokoukaný... nezbyvá než gratulovat!“

MUDr. Martina Kosinová – lékařka KARIM FN Brno a členka vedení AKUTNĚ. CZ

„Portál AKUTNĚ. CZ je pro mě třetina mého dosavadního života, a co víc, celý můj profesní život. Je moje druhá rodina, přátelé, se kterými sdílím nejen soukromý, tak i profesní a odborný život. Již v časných letech na LF MU mě zcela pohltil a usměrnil tak mou profesní volbu i směřování do budoucna. Díky portálu AKUTNĚ. CZ jsem se mohla zúčastnit aktivit, o kterých by se většinou studentů i mladých lékařů ani nesnilo. Není proto náhodou, že jsem od prvních okamžiků s portálem AKUTNĚ. CZ věděla, že ze mě jednou bude anesteziolog a že chci po studiích zůstat v Brně, abych mohla nadále na projektech AKUTNĚ. CZ aktivně spolupracovat. Myslím, že to je přidaná hodnota, kterou v českém školství a možná i v zahraničí vidíme málokdy. Motivace studentů k dobrovolné studentské či vědecké práci, která, když nese výsledky, může spoustě lidem změnit život. Mně portál AKUTNĚ. CZ život změnil. A já doufám, že jednou budu pro naše studenty také takovou motivací, jakou pro mě byli v mých studentských letech lékaři z portálu AKUTNĚ. CZ.“

Ing. Pavel Brančík – ředitel Správy Univerzitního kampusu Bohunice

„Je to parta schopných lidí, kteří se dokáží obklopit nadějnými mediky a pořádat velmi oblíbené akce jak pro mediky – Kurzy urgentní medicíny, tak i pro odbornou lékařskou obec – konference AKUTNĚ. CZ, a přitom všem ještě připravovat algoritmy pro výuku na LF a tímto zdokonalovat přípravu studentů na jejich náročném povolání. Za dobu 10 let se z konference AKUTNĚ. CZ stala největší akce, kterou na UKB máme,

Akutně, programová navigace

a z Kurzů urgentní medicíny akce nejžádanější mezi studenty LF.“

doc. MUDr. Tomáš Gabrhelík, Ph.D. – primář ARO Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně

„A tak řekl doc. Gabrhelík: AKUTNĚ. CZ je pro mě osvětlení, mírný stálý vánek do stojatých smrdutých vod intenzivní medicíny a chmurných vyhlídek našich pacientů. Přivádí novou krev do našich zkonatělých tepen a dává naději na to, že se o zdraví naší generace postarají kvalitní odborníci.“

MUDr. Bronislav Stibor – lékař ICU Landesklinikum Baden bei Wien, Austria

„Fenomén internetu, který dokázal vnést zcela nový přístup k získávání informací, používání algoritmů a výměně zkušeností. Ti z nás, kteří pamatují získávání vědeckých článků (zvláště zahraničních) v době před dvaceti lety, vidí rozdíl v řádu světelných let. Portál AKUTNĚ. CZ dokázal jako jeden z prvních v ČR tento fenomén zachytit a uvést do praxe. V současné době představuje důležitou část pregraduálního a především postgraduálního vzdělávání. Nevím, zda i sami autoři nejsou překvapeni tím, kam až jejich portál dospěl (a vyspěl). Patří jim za to dík. Cokoliv přispěje k výchově lékařů, prohlubování znalostí a zvyšování jejich dovedností, v konečném důsledku prospěje především našim pacientům. Každoročně pořádaná konference celou činnost portálu podtrhuje. Nikdy jsem si nemyslel, že bude možné pořádat akci zároveň pro lékaře i studenty medicíny. Dle velkého zájmu účastníků to ale možné je. Přeji všem, ať ta vysoce nastavená úroveň portálu AKUTNĚ. CZ pokračuje i do budoucna.“

Sekce mladých anesteziologů

doc. MUDr. Jan Bláha, Ph. D. - zástupce přednosti pro vědu a výzkum KARIM

1. LF UK a VFN v Praze

„AKUTNĚ.CZ? To je pro mne projekt jak z návodu na splnění amerického snu... Cesta z garáže na Wall Street. Když jsem tam před lety jel poprvé, myslel jsem, že proto, abych Tě tím, Petře, podpořil. Abych Ti pomohl. Nebylo to tak, žádnou pomoc nepotřebuješ, naopak Ty dáváš příležitost nám. Přednášet před plným sálem lidem, kteří opravdu poslouchají a jsou nám za to dokonce vděční! Přednášet mladým kolegům, kteří se opravdu chtějí něco naučit a mít tak třeba aspoň malinký vliv na jejich další odborný růst. Shodou okolností a náhod jsem měl řadu příležitostí přednášet leckde po světě, na akcích pro 50 lidí i 5 tisíc, ale nikde ta atmosféra nebyla tak příjemná jako na AKUTNĚ.CZ... Takže, Petře, díky! Rád přijedu zas. (Čímž myslím, ne abys mne nepozval!)“

**MUDr. Alena Štouračová, Ph.D. - lékařka
Kliniky radiologie a nukleární medicíny
LF MU a FN Brno**

„Co pro mě znamená AKUTNĚ.CZ? Jedním slovem „rodina“. Manžela, který stál u zrodu a velkou rodinu přátel, kteří mají obrovskou sebekázeň a věnují spoustu svého času vzdělávání jiných. Jsem ráda, že

smím být při tom. A pak taky záchrana v podobě algoritmů, přece jen se nám v komplementárních oborech nedostává klinické praxe a tu si občas ožívují právě na AKUTNĚ.CZ. S přáním dalších skvělých let.“

**prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., MBA -
předseda výboru ČSARIM**

„AKUTNĚ.CZ je pro mne současně výukový portál a odborné setkání. Jako výukový portál plní užitečnou roli aktuálního informačního zdroje, jehož tematika i forma prezentace je výtečně přizpůsobena potřebám zájemců. Odborná setkání vždy překvapí vysokou účastí. Zájem účastníků je zcela mimořádný a vytváří jedinečnou atmosféru tohoto setkání. Akce sama vyrostla „odspodu“, je cílená na mladší generaci pracovníků a jejich zájem je - věřím - nejlepším vysvědčením pro neúnavné organizátory. Těm lze jen poděkovat a všem dalším setkáním AKUTNĚ.CZ přát hodně zdaru.“

**MUDr. Eliška Kuchařová - lékařka ARO
Znojmo, osobnost AKUTNĚ.CZ 2017**

"Vzpomínám si, když mi poprvé byla nabídnuta práce s reálnými pacienty. Dotyčný stál v přednáškové místnosti a nepochybně mluvil ke všem. Mně však přišlo, že je to exkluzivní nabídka jen pro mou maličkost. A tak

Napětí při Akutne.cz

jsem za ním šla. Vzbuzoval respekt, snad i strach, měl upatlané brýle, na vizitce MUDr., KARIM. Vysněná soudní patologie to sice nebyla, ale co. Nutně jsem potřebovala po dvou letech strávených v učebnicích uvěřit tomu, že medicína je taky o něčem jiném. Dostala jsem seznam jeho služeb a telefon, prý mám zavolat. Za pár dní už jsem se soukala do fialových sálových haдер a přemýšlela, jak se správně přefiltrovat. Učil, vysvětloval, sdílel, seznamoval s kolegy a s ostatními lapenými mediky, zadával úkoly („Máme malý projekt, říkáme mu Akutně...“ nebo „Mohli bychom zjistit, jak je to s léčbou pooperační bolesti u císařoven...“ nebo „Nechceš se přihlásit do soutěže...?“), poslouchal a nápady realizoval, myslel kriticky, mluvil na rovinu. Akutní princ na bílém koni. Nebo bílý princ na akutním koni? Každopádně mi bylo jasné, že pitvat nikdy nebudu.

Navenek se AKUTNĚ.CZ prezentuje jako portál z jedniček a nul, pro mě je ale tahle vizáž pouze obalem. Uvnitř je starost o moje první pacienty, naplnění z práce, která má smysl, radost z publikovaných článků a ocenění, vyčerpání z toho, když to zatraceně nejde, vztek na Excel a jeho kámoše, totální nechuť k tvorbě statistiky, hodiny sofistikovaných debat i rozhovorů u sklenky, nekonečné organizační schůzky, moře kofeinu, první multimediální přenosy, hrdost, že jsem taky

„akutní“, láska k tataráku, veřejné i nikdy nepublikovatelné reportážní střípky z nejrůznějších kongresů, tajemný Prýgl, nebo taky jeden epidurál jako spása k indukovanému porodu prvorozeného syna. A pak lidé. Nejrůznější tváře. Konkrétní osobnosti tvořící místo, kde když chceš, můžeš. Lidé, kteří ochotně pomůžou a nabídnou k dosažení cíle i všechny dostupné prostředky.

Tedy... co pro mě KRÁTCE a OSOBNĚ znamená AKUTNĚ.CZ? HODNĚ a PETR.“

Jiří Libra - student 6. ročníku LF MU

„S AKUTNĚ.CZ jsem se poprvé setkal jako student 4. ročníku medicíny, kdy se mi jako účastníkovi podařilo přihlásit na Kurz urgentní medicíny. Z kurzu jsem odcházel se smíšenými pocity – konečně jsem něco dělal prakticky, ale taky to podle toho vypadalo. Souhrou okolností jsem pak postupem času byl vděčný za možnosti něco pro AKUTNĚ.CZ sem tam udělat a pomoci tak dobré věci, a také strávit příjemné dny a večery v kolektivu AKUTNĚ.CZ. Ne náhodou, a dovolím si říct hlavně díky AKUTNĚ.CZ, chce mnoho studentů v 4. a 5. ročníku dělat intenzivní medicínu – protože se jim někdo věnuje, dá jim možnost vyzkoušet si, co v nich je, nabídne jim spolupráci, práci a baví se s nimi jako se sobě rovnými. AKUTNĚ.CZ pro mě osobně tedy

znamená hlavně přátelský prostor pro kohokoliv se rozvíjet a učit od sebe navzájem a také komunitu lidí se společným nadšením pro věc, která dokazuje to, že pracovat s motivací je vždy lepší než z povinnosti. Poslední větu bych rozšířil, že AKUTNĚ.CZ dokáže dlouhodobě držet pospolu studenty, lékaře, primáře, přednosty, rodiny atd., a to i třeba přes konflikty, nějaké antipatie a všemožné jiné aktivity, což jen dokazuje, jak silný smysl tento portál má.“

doc. MUDr. Lubomír Hakl, CSc. – lékařský náměstek pro chirurgické obory PMDV FN Brno

„Desáté výročí portálu AKUTNĚ.CZ jen ukazuje, jak ten čas letí. Jsem rád, že jsem mohl pozorovat vznik a obdivovat nadšení a pracovitost zakladatelů tohoto portálu. Významné postavení portálu jsem si uvědomil při přijímacích řízeních mladých lékařů po absolvování LF. Minimálně každý druhý z uchazečů měl dle zpracovaných přihlášek možnost využít tuto příležitost se odborně obohatit, připravit na budoucí povolání. Díky portálu se nám podařilo získat přes desítku šikovných lékařů pro intenzivní péči, pro obor anesteziologie a resuscitace. Je jistě neopomenutelné i to, co tento portál akutní medicíny dělá pro studenty LF. Vedení portálu si plně uvědomuje, jak je důležitá i společenská část lékařského života, svědčí o tom velmi úspěšné a vyhledávané akce, neboť nejen prací živ je člověk a tato setkání se stala platformou i pro neformální výměnu poznatků, zkušeností z profesního života. Co přát do budoucna tomuto portálu i nadačnímu fondu než to, aby byli stejně úspěšní, měli i nadále štěstí na své angažované spolupracovníky a zůstali významným přínosem v akademickém životě.“

MUDr. Klára Svobodová – lékařka chirurgické kliniky Nemocnice Nové Město na Moravě

„AKUTNĚ.CZ pro mě znamená: otevřenost pro studenty, příležitosti smysluplnost, skupinu lidí se zápalen pro akutní medicínu, kteří neváhají věnovat svůj volný čas nejen vlastnímu odbornému růstu, ale hlavně odbornému růstu druhých. Deset let je opravdu úcty-

Usměvavý pořadatel Jiří Libra

hodných, gratuluji ke skvělé práci, která se posouvá stále dopředu a děkuji Tobě i celému týmu za to, co děláte pro studenty!“

doc. Ing. Daniel Schwarz, Ph.D. – zástupce ředitele pro vývoj IT, IBA LF MU

„AKUTNĚ.CZ ve mně budí opravdu mnoho asociací. Na prvním místě je to zdroj kvalitních výukových pomůcek, jejichž formát, kvalita a množství nemá konkurenci – troufám si říci, že v celosvětovém měřítku. Dále pro mne tento výukový portál s desetiletou tradicí znamená radost z dobře odvedené práce – zejména hned na začátku, kdy jsme v přátelském týmu původních tvůrců spojili originální myšlenku interaktivních výukových algoritmů právě s tímto portálem. Radost je to ovšem pokračující a v současné době je to hlavně dobrý pocit z toho, že AKUTNĚ.CZ přetrvává, rozrůstá se a hlavně stále baví studenty!“

PRÁCE STUDENTKY POSTGRADUÁLNÍHO STUDIA Z INTERNÍ HEMATOLOGICKÉ A ONKOLOGICKÉ KLINIKY FN BRNO OCENĚNA AMERICKOU HEMATOLOGICKOU ASOCIACÍ

Irena Wernerová

Studentka postgraduálního studia oboru Hematologie Lékařské fakulty MU Mgr. Zdeňka Kosařová získala v rámci 59. ročníku kongresu Americké hematologické asociace (ASH) ocenění ASH Abstract Achievement Award pro mladé hematology. Její práce s názvem *Simulation of AML Clonality in Patient-Derived Xenografts* byla prezentována na kongresu, který se uskutečnil od 9. do 12. prosince 2017 v Atlantě, USA, formou posterového sdělení. Práce se zabývá studiem lidských leukemických buněk na speciálním myším modelu, který umožňuje simulaci a studium akutní myeloidní leukémie (AML) *in vivo*.

Tento úspěch je výsledkem vědecké práce týmu Interní hematologické a onkologické kliniky FN Brno. Získané ocenění dokládá přínos vědecké práce myeloidního týmu, který se pod vedením prof. Zdeňka Ráčila věnuje hledání a popisu leukemické kmenové buňky u chronické myeloidní leukémie, která je považována za příčinu vzniku a selhání terapie u tohoto onemocnění. Výsledky práce mohou pomoci objasnit patologii AML, jejíž přesná podstata není doposud zcela známá. Výzkum je součástí grantového projektu, jehož hlavním cílem je zmapování spektra mutací AML a určení prognostického významu detekovaných mutací ve vztahu k diagnostice a terapii onemocnění.

**PROFESOR RÁČIL POSKYTL NEZBYTNÉ
INFORMACE:**

Co je základem výzkumu a jaký byl průběh?

Základem tohoto výzkumu jsou imunodeficientní myši, které nám umožňují simulovat akutní myeloidní leukemii v živém organismu. Výzkum probíhá tak, že na začátku získáme leukemické buňky od vhodného pacienta, a tyto následně injikujeme do myši. Buňkám necháme určitý čas, aby se mohly „uhnízdit“ v myši kostní dřeni a začít se množit, podobně jako je tomu u pacienta. V dalším bodě buňky z myši odebereme a naším cílem je identifikovat spektrum jejich genetických mutací. Zároveň máme k dispozici stejnou informaci o mutacích, které se původně vyskytovaly u pacienta. Můžeme tak porovnat, které mutace se v myších zachovaly a které naopak zmizely nebo vznikly nově a sledovat tak biologii onemocnění.

Jak dlouho jste na tomto výzkumu pracovali a kolik členů se na úspěchu podílelo?

Tento typ výzkumu je časově náročný. Je to z důvodu, že leukemické buňky musíme v myších nechat růst 3 až 4 měsíce a teprve následně máme materiál ke studiu. Práce nám tak zabrala 3 roky, než jsme úspěšně transplantovali buňky

Myeloidní skupina, v první řadě uprostřed oceněná studentka

od dostatečného počtu pacientů. Samotnému projektu pak ještě předcházelo testovací období asi 1 až 2 let, během kterého jsme daný myší model zavedli a ověřili. Projektu se účastnilo třináct členů.

Co bylo cílem práce Vašeho týmu? Chtěli jste si ověřit nějakou teorii?

Cílem práce bylo detailněji prozkoumat biologii tohoto různorodého onemocnění. Při sledování vývoje u pacientů jsme spíše v roli pasivních pozorovatelů, kdežto experimenty na myších modelech nám umožňují aktivněji zasahovat do děje a sledovat růst leukemie v různých podmínkách.

Naší počáteční otázkou bylo, nakolik bude vůbec lidská leukemie vygenerovaná v myši odpovídat tomu, co vidíme u pacientů. Ukázalo se však, že model odpovídá a ty rozdíly, které pozorujeme, jsou přesně ty biologické odchylky, na základě kterých vidíme, jak onemocnění funguje.

Můžete na základě získaných dat z výsledků projektu navrhnout i konkrétní léčbu?

Výsledky projektu nám umožnily identifikovat typy mutací, které jsou pro růst leukemie nezbytné a naopak mutace, které jsou pouze přidružené, podpůrné. Z těchto dat můžeme

zpětně poskládat mozaiku vývoje onemocnění u konkrétních pacientů a studovat tak jeho komplikovanou biologii. Konečným výsledkem pak může být například návrh nové cílené léčby nebo úprava stávajících léčebných postupů, a to podle nejaktuálnějších poznatků.

ROZHOVOR S MGR. KOSAŘOVOU:

Není jisté zvykem, aby se tak skvělým způsobem umístila na kongresu ASH s Abstraktem mladá žena na začátku kariéry...

Na začátek si dovoluji podotknout, že i když se jedná o velký úspěch, podílí se na něm celý tým. Cena, kterou jsem obdržela je určená pro mladé hematology a v minulých letech toto ocenění obdrželi i jiní studenti z naší univerzity.

Dle cíle studia to vypadá, že se jedná téměř o detektivní práci, byla to kreativní nebo rutinní mravenčí práce – kolik hodin denně jste strávila studiem myši v laboratoři? Na čem konkrétním jste pracovala?

Jedná se o práci částečně kreativní – především v začátcích, když se musí jednotlivé metody optimalizovat. Já jsem se podílela na zpracování projektu v laboratoři, od přípravy vstupních vzorků, přes práci s myším modelem až po přípravu vzorků pro sekvenování nové generace,

Prof. Ráčil

což je metoda, kterou je možné detekovat přítomnost mutací v konkrétním vzorku.

Práce zabrala víc jako 3 roky a účastnilo se jí 13 lidí – mění se jejich role ?

Jedná se o prospektivní studii, takže po téměř celou dobu docházelo ke sbírání vzorků, které se zároveň průběžně zpracovávaly a analyzovaly. Jsme multidisciplinární tým, každý měl v projektu svoji roli danou od začátku – lékaři odběr vzorků, laboratorní sekce provedení experimentů, bioinformatiči zpracování dat atd.

Kdy jste se dozvěděla o ocenění? Jaké byly vaše pocity? Poletíte do Atlanty?

O ocenění jsem se dozvěděla na konci října mailovou cestou. Překvapilo mě to a velmi potěšilo, že byla práce našeho týmu vybrána a oceněna. Na konferenci do Atlanty poletím, budu ráda prezentovat naše výsledky.

„ŠKOLITELEM“ MGR. KOSAŘOVÉ JE DR. ČULEN:

Jakým způsobem vedete studenty a jak dlouho spolupracujete?

Aktuálně to budou dva roky a kúsok, čo je Mgr. Kosařová u mňa na doktorandskom štúdiu.

Čo sa týka vedenia, tak sa snažím aby mali študenti jasne stanovené ciele, vedeli čo a ako majú robiť, ale inak im nechávam voľné ruky a priestor na sebarealizáciu. Často potom človeka prekvapia ako šikovne dokážu riešiť rôzne úlohy.

ZÁVĚREM SHRNUJEME PROF. RÁČIL, V ČEM VIDÍ NEJVĚTŠÍ POSUN SVÉHO OBORU A JAKÁ JE JEHO DALŠÍ PROGNÓZA:

„Posun v oblasti onkologické hematologie za posledních 5 let je zavedení nových sekvenčních technik, které umožnily simultánní detekci mutací v desítkách až stovkách genů, které se uplatňují v patogenezi hematologických nádorů. Získáváme tak panoramatický pohled na každý jednotlivý případ hematologické malignity – v našem případě na každý jednotlivý případ akutní myeloidní leukémie. To nám umožnilo: 1. zlepšení prognostické stratifikace nemocných (jsme schopni lépe určit již v době diagnózy, u kterého nemocného bude choroba agresivnější), 2. sledování klonální evoluce – vývoj nádorových klonů před diagnózou, v období diagnózy i v období léčby; 3. u části mutací jsme pak schopni již v současné době zacílit léčbu novými léky, které produkty těchto mutací ovlivňují. Dostáváme se tak reálně do období „personalized medicine“ – medicíny šité na míru každému jednotlivému nemocnému.“

Děkuji Vám a přeji mnoho dalších úspěchů.

CENA MINISTRA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ZA MIMOŘÁDNÉ VÝSLEDKY VÝZKUMU, EXPERIMENTÁLNÍHO VÝVOJE A INOVACÍ

Irena Wernerová

29. listopadu 2017 odpoledne byly v Senátu Parlamentu České republiky předány ceny MŠMT v oblasti vysokého školství, vědy a výzkumu za rok 2017.

Uděleny byly: Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro vynikající studenty a absolventy studia ve studijním programu a za mimořádné činy studentů, Cena za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Cena Františka Běhouňka a Cena Milady Paulové. Ceny v oblasti vysokého školství a výzkumu uděloval ministr školství Stanislav Štech. Cenu za mimořádné výsledky výzkumu získal Lumír Krejčí, který působí na Lékařské a Přírodovědecké fakultě MU. Ministerstvo ocenilo také jeho popularizační aktivity. Vědec organizuje prestižní přednáškovou sérii Mendel Lectures, na níž už vystoupila řada nositelů Nobelovy ceny, a stojí také za výukovým centrem Bioskop.

„Objevy týmu docenta Krejčího byly publikovány v nejprestižnějších světových časopisech, posouvají celou výzkumnou oblast a znamenají reálný příspěvek ke světové vědě. Dosažené výsledky mimořádného významu na celosvětové úrovni zviditelňují českou vědu,“ uvádí se v hodnocení ministerstva.

Lumír Krejčí vystudoval Masarykovu univerzitu, obor biochemie. Prvním výrazným impulsem v jeho vědecké kariéře byl pobyt v Dánsku, kde strávil po-

slední rok VŠ a následné období doktorandského studia. Srovnávání stylu práce, vzájemného vztahu studentů a pedagogů i jejich přístupu k práci v laboratoři v něm jen podpořilo přesvědčení, že bez pobytu v různých laboratořích se nelze vědecky, ani lidsky příliš posunout. Po dvouletém působení na Biofyzikálním ústavu AV ČR odcestoval na postdoktorandský pobyt do USA, kde pracoval v laboratoři Dr. Sunga nejprve v Texasu a následně na Yale Univerzitě. Po návratu do ČR založil vlastní skupinu, která nyní působí na LF i PřF Masarykovy univerzity a rovněž v rámci FNUSA-ICRC. Lumír Krejčí se významně podílí na propagaci MU a Brna, jako místa vědy, každoročním pořádáním Mendel Lectures, série přednášek, které přivádí do Brna světové vědce, a současně na popularizaci vědy prostřednictvím centra BIOSKOP.

TROŠKU JSME PANA DOCENTA VYZPOVÍDALI:

Vaše poslední práce, její dosah:

Naše nedávno publikované práce se zaměřují na charakterizaci úlohy RAD51 nukleoproteinového vlákna jak při opravě toxických dvouřetězcových zlomů v DNA, tak při stabilizaci restartu zastavených replikačních vidlic, a jejich souvislosti se vznikem některých nádorových onemocnění. Početilo se nám navázat spolupráci s anglickou farmaceutickou firmou Artios Pharma Ltd na vývoji

Cena Lumírovi Krejčímu

nových látek s potenciálním terapeutickým využitím, která je v ČR v takovém rozsahu na akademické půdě ojedinělá.

Co Vás baví:

Baví mě věda a objasňování nepoznaného, práce s mladými lidmi a obecně s lidmi, kteří mají vědu jako povolání, nikoliv zaměstnání.

Co je těžké:

Je těžké přes všechnu administrativu a další překážky ve formě neobornosti, ale i neochoty kolem sebe, se soustředit a najít čas na vědeckou práci. Za zásadní považuji změnu v řízení vědy, ve které se v poslední době příliš lpí na scientometrii, místo na skutečné kvalitě a odbornosti.

Co plánujete:

Dál pracujeme na tématech objasňujících nestabilitu lidského genomu a vývoji nových inhibitorů, které by mohly mít terapeutické uplatnění. Pokračujeme v organizaci Mendel Lectures, abychom do Brna dále přiváděli esa světové vědy a pomohli MU se dostat na mezinárodní mapu vědy. Rozvíjíme aktivity BIOSKOPU při popularizaci vědy a podpory nadaných a motivovaných studentů.

Jakou máte vizi:

Prosazovat co nejvyšší kvalitu a odbornost vědy a výuky, podporovat studenty a vytvářet na MU prostředí pro začínající nezávislé skupiny. Snažit se měnit prostředí kolem sebe, aby se MU i naše společnost posouvala dopředu. Být kritický k nešvarům, které se kolem nás dějí.

Cítíte oceněním MŠMT jistě zadostiučinění?

Ocenění MŠMT je výsledkem skvělé práce celého týmu a mých spolupracovníků jak na MU, v ČR nebo v zahraničí a patří jim všem. Snažíme se být k sobě upřímní a sebekritičtí, pracovat na tématech, která skutečně mohou objasnit biologicky významné děje v buňkách a nepodléhat české „excelentnosti“ tak, abychom se mohli s klidným svědomím podívat do zrcadla, až se ohlédneme, co jsme společnosti přinesli.

Pozn. red.: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uděluje cenu za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací již od roku 1991. Tuto příležitost ministr nebo ministryně každoročně využívají k ocenění konkrétních mimořádných výsledků, kterých bylo v této oblasti dosaženo za posledních pět let na základě finanční podpory poskytnuté Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

CENA DĚKANA LF MU ZA VYNIKAJÍCÍ PROSPĚCH 2017

Irena Wernerová

Vynikající studenti

Velká posluchárna se zaplňuje – slečny oblečené jako do tanečních, mladí pánové – gentlemani v oblecích... Sto dvacet jedna studentů, kteří si přišli pro Cenu děkana LF MU za vynikající prospěch.

Cena děkana se udílí jedenkrát ročně dlouhodobě vynikajícím studentům prezenčního studia se studijním průměrem do 1,3, a to v magisterských programech od 4. ročníku, v bakalářských programech od ukončeného 2. ročníku a v navazujících magisterských programech ve 2. ročníku studia, přičemž se započítává také průměr z předchozího bakalářského studia.

Cena je udělována od roku 2011 s cílem motivovat a stimulovat studenty ke skvělým studijním výsledkům a aspoň symbolicky je stipendijně od-

měnit za jejich soustavné, nelehké studijní úsilí. Počet studentů má vzrůstající tendenci, která se odvíjí i od počtu studentů v ročníku (např. v roce 2011 bylo oceněno pouze padesát čtyři studentů).

Cena je každoročně doprovázena slavnostním ceremoniálem, předáním diplomů z rukou pana děkana a následným zahájením odborné, ale neformální diskuze studentů s představiteli lékařské fakulty.

Letošním ceremoniálem provázeli proděkanka pro studium v preklinických oborech všeobecného lékařství prof. MUDr. Kateřina Kaňková, Ph.D., a proděkan pro výuku v klinických oborech prof. MUDr. Jaroslav Štěrba, Ph.D.

Odpoledne se neslo v lehce žertovném konverzačním tónu na vážné téma – obzvláště v diskuzi. Studenti se ptali, doplňovali informace týkající se jak praxe v průběhu studia (SIMU, odložení stát-

Proděkan pro výuku v klinických oborech prof. Štěřba a proděkanka pro studium v preklinických oborech všeobecného lékařství prof. Kaňková

nic z důvodu praxe v zahraničí), tak i samotného nástupu do profese po promoci (noční služby, atestace, kmeny).

Několikrát se zapojila do diskuze i profesorka Izakovičová-Hollá, která se snažila objasnit budoucím stomatologům, že „na rozdíl od studentů všeobecného lékařství, kteří po absolvování studia nastupují do specializačního vzdělávání, kde se pod dohledem školitele dále vzdělávají, získávají potřebné praktické zkušenosti, a teprve poté získají odbornou způsobilost pro práci ve vybraném oboru, studenti zubního lékařství (MDDr.) jsou odborně způsobilí k vý-

konu povolání zubního lékaře okamžitě po absolvování pětiletého studijního programu, tj. složením poslední státnice.“ Tudíž, že nastupující stomatolog musí zvládat vše – bez potřebného období, ve kterém se získávají cenné vlastní praktické zkušenosti.

Oba proděkani promptně zodpovídali dotazy a glosovali někdy obtížné životní situace po nástupu do zaměstnání. Proděkan Štěřba zakončil žertem, ale realisticky: „Nadstandardní studium a úsilí plodí nadstandardní lékaře a odborníky, a ti se konfrontace s realitou nemusí bát, ale ví, že se musí prát...“

Cena děkana za vynikající studijní výsledky 2017

Obor/ročník	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VL							
4. r.	17	17	16	32+3*	26	26+2*	26
5. r.	7	15+2*	17	21	31+3*	30	27+2*
6. r.	8	9	14+2*	19	22	31+3*	34+2*
ZL							
4. r.	3	9	5	10	8	6	7
5. r.	3	1	9	6	11	6	7
Bc.							
3.r	7	4	1	3	5	8	10
N-Mgr.							
2.r	9	5	6	7	5	4	6
CELKEM	54	62	70	101	111	116	121

* poznámka – anglické studium

SYMPOZIUM DEKUBITY – SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI 2017

Irena Wernerová

Světový den *STOP dekubitům* je každoročně vyhlášen Evropským poradním panelem pro otázky dekubitů (EPUAP) na třetí čtvrtek v měsíci listopadu. Cílem je zdůraznění a zviditelnění závažnosti problému zasahujícího nejen do oblasti zdravotnictví. Dekubity se dotýkají velké části hospitalizovaných pacientů, ale také osob, o které je pečováno ve vlastním a jiném sociálním prostředí. Celostátní přehledy o výskytu dekubitů chybí jak v zahraničí, tak v ČR. Ačkoliv se údaje o počtu hlášených dekubitů mohou lišit podle typu poskytovatele zdravotních služeb a skladby pacientů, podle údajů ÚZIS se pohybují kolem desetitisíc ročně (data získána od 80 poskytovatelů zdravotních služeb, viz <http://shnu.uzis.cz>).

Doc. Pokorná prováděla celý kongresem

V sobotu 11. 11. 2017 proběhl již II. ročník symposia *Dekubity* s podtitulem *Sdílení zkušeností na mezinárodní úrovni – daty podložené znalosti, dovednosti a doporučené postupy pro péči o dlouhodobě nemocné pacienty* a již 5. *Kulatý stůl k problematice prevence, monitorování a léčby dekubitů v ČR*.

Leitmotivem setkání bylo zdůraznění a zviditelnění závažnosti problematiky dekubitů a možnosti jejich prevence a léčby. Dušň i hlavním organizátorem byla doc. PhDr. Andrea Pokorná, Ph.D. Program byl odstartován v 9 hodin, kdy po slavnostním zahájení a přivítání zahraničních hostů následoval blok přednášek. Ty byly řazeny tak, aby umožnily prezentaci informací a datových zdrojů k problematice dekubitů na národní úrovni a následovaly přednášky zaměřené na předání lokálních zkušeností s prevencí, monitorováním a léčbou dekubitů na různých

pracovištích v ČR. Datové zdroje pro sledování nehojících se ran v Národním zdravotnickém informačním systému (včetně analýzy Národního registru hospitalizovaných v letech 2007–2015) v díky **A. Pokorné, J. Mužíka a kol.** (ÚZIS ČR, IBA MU, Katedra ošetřovatelství LF MU), První výsledky ověření datasetu pro jednotný postup monitorování dekubitálních lézí – **J. Mužík, A. Pokorná a kol.** (Katedra ošetřovatelství LF MU), Kožní léze komplikující Parkinsonovu nemoc – **J. Bůřil, P. Bůřilová** (I. Neurologická klinika LF MU a FN u sv. Anny), Výskyt dekubitů u pacientů s míšní lézí na spinální jednotce Kliniky úrazové chirurgie LF MU a FN Brno 2013–2016 – **L. Vašíčková, J. Siegelová, M. Mašek** (LF MU a FN Brno), Dekubity jsou pro mne stále noční můrou – **L. Veverková, K. Krejsová, M. Reška, P. Vlček, J. Žák, J. Konečný** (I. chirurgická klinika LF MU a FN u sv. Anny),

Prof. Zena Moore z Royal College of Surgeons in Ireland

Léčba ran – farmakoekonomická data z pohledu poskytovatele a plátce péče – **J. Stryja** (Salvatella s.r.o. Třinec), Diferenciální diagnostika a monitoring dekubitálních a vlhkých lézí ve FN Motol – **J. Hovorková** (Odd. ošetrovatelské péče, Útvar náměstkyně ošetrovatelské péče, FN Motol Praha), Validizace ošetrovatelské diagnózy akutní a chronická bolest dle NANDA International u pacientů s ránou – **M. Koutná, A. Pokorná a kol.** (Ambulance hojení ran, Interní odd. Strahov, VFN Praha, Katedra ošetrovatelství LF MU Brno), Možnosti hodnocení psychometrických vlastností škál pro hodnocení rizika vzniku tlakových lézí na vybraných pracovištích v intenzivní péči – **S. Saibertová, A. Pokorná** (Katedra ošetrovatelství LF MU).

O zahraničních aktivitách v oblasti prevence a léčby dekubitů promluví dva významní odborníci s mezinárodním renomé: **prof. Amit Gefen z Tel Aviv University** přednášel na téma „Deformace je zabíják buněk – implikace pro ochranu osob s poraněním míchy“ a **prof. Zena Moore z Royal College of Surgeons in Ireland v Dublinu** hovořila o „Vztahu mezi rizikovými faktory, hodnocením rizika a patologií vzniku dekubitálních lézí“. Jejich přednášky byly odměněny dlouhým potleskem, ale zároveň vyvolaly mnoho diskuzí v kuloárech.

V rámci Kulatého stolu vystoupila **Nina Müllerová**, která byla pověřena zástupem za ředitelku Odboru nelékařských povolání (MZ ČR) A. Strnadovou se „Souhrnem dosažených výsledků v ma-

Prof. Amit Gefen z Tel Aviv University

nagementu dekubitů od posledního kulatého stolu“ a **M. Hofštetrová Knotková a N. Müllerová** (NCONZO Brno, FN Plzeň) s „Využitím portálu Dekubity.eu“ a výsledky ankety „Výživa a dekubity“.

Následovala panelová diskuze moderovaná **doc. Pokornou**, ve které zazněly jak názory poskytovatelů z akutní lůžkové i domácí zdravotní péče, tak plátců péče – zástupců zdravotních pojišťoven a distributorů zdravotnických prostředků apod. (tisková zpráva z 5. Kulatého stolu je k dispozici na stránkách MZ ČR).

Na organizaci se (mimo dalších pomocníků) podílely i **dr. Dolanová** (ÚZIS, Katedra ošetrovatelství LF MU) a **dr. Bůřilová** (ÚZIS, Katedra ošetrovatelství LF MU). Příprava symposia, dle jejich slov, trvala téměř půl roku.

Účastníci symposia oceňovali jak množství edukačních materiálů, které měli zdarma k dispozici, tak i program a zejména praktický přínos jednotlivých přednášek a možnost vyzkoušet si některé důležité preventivní postupy v rámci dvou workshopů. Příjemné prostředí a simultánní překlad zajišťovaný dvěma překladatelkami přispěly k obecně deklarované spokojenosti, protože se tak mohli zapojit do diskuze se zahraničními hosty bez obavy z nepochopení otázky, či odpovědi v rámci diskuze. Vybraná odborná sdělení byla k dispozici v Supplementu v podobě odborných článků tak, aby se účastníci mohli k významným informacím vrátit a využít je ve své klinické či akademické praxi. Touto cestou by organizátoři rádi poděkovali

za možnost publikovat supplementum v mezinárodně uznávaném periodiku (Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie).

Symposium se vyznačovalo neformální, ale pracovní atmosférou. Sál hotelu Myslivna byl plný, účastníci zaujatí a plně zabraní do problematiky – což dokazovaly i četné dotazy a neformální diskuze se zaujetím pro obor.

Zeptali jsme se zahraničních hostů na jejich dojmy z konference: **Prof. Gefen** chválil organizaci, pozorné publikum i město Brno, které se mu líbilo. **Prof. Moore** byla nadšená kampusem, který navštívila a mluvila o dnešních možnostech studentů medicíny a nelékařských profesí i o lékařském pokroku, který je možné sdílet bez hranic a téměř simultánně. Oba byli vděční za pozvání na konferenci a přislíbili další možnosti spolupráce jak v oblasti vzdělávání, tak vědy.

PANÍ DOCENTCE POKORNĚ JSME POLOŽILI NĚKOLIK OTÁZEK:

Dle sdělení Bc. Petra Suchého z Kanceláře zdravotního pojištění (dříve Národního referenčního centra) je pro rok 2017 „v plánu připravit zapojeným nemocnicím zvýhodněnou nabídku exportu dat o dekubitech z klinického informačního systému do Systému sledování nežádoucích událostí.“ Byla nabídka uskutečněna, a jakým způsobem napomohla akci Stop dekubitům?

KZP se zaměřuje na sběr dat o dekubitech prevalencečně, a tudíž není zcela jasné, jaký by měl být přínos exportu dat z lokálního incidenčního sběru dat pro pracoviště za zvýhodněnou cenu, ale to si musí vyhodnotit každý uživatel dané služby individuálně. Do ÚZIS se za dekubity odevzdávají základní údaje formou výkazu (tedy data agregovaná) a protože se jedná o službu v rámci státní statistické služby, je vše zdarma. Domnívám se, že jednotliví poskytovatelé mohou využívat služby KZP jako doplňující informace v rámci prevalencečního šetření. Jsem zastávce toho názoru, že informace je třeba sdílet, třeba je i získávat vícezdrojově, ale vždy se snažit zbytečně nenavyšovat zátěž zdravotnických pracovníků

Z workshopu

a neodvádět je tak od primární činnosti, to je pečovat, předcházet negativním dopadům nemoci a léčit. K efektivně plánované péči jsou samozřejmě důležité datové zdroje, ale je třeba myslet na doporučené postupy a intervence, centralizovaná doporučení a jednoduché algoritmy péče.

Cílem kulatého stolu v loňském roce bylo nejen připravit náměty a aktivity ke světovému dni „Stop dekubitům 2017“, ale vyzvat všechny zainteresované strany k většímu zviditelnění této problematiky a přiblížit se také více laické veřejnosti. Podařilo se?

Určitě ano, zvyšuje se počet jak poskytovatelů zdravotních služeb (PZS), kteří pořádají aktivity ke dni STOP dekubitům, ale také počet návštěvníků webových stránek (www.dekubity.eu). My jsme včera do ČT natočili reportáž o problematice dekubitů a ke dni STOP dekubitům, domnívám se proto, že se daří informace sdílet a zapojovat více PZS.

Z hlediska vzdělávání zdravotnických pracovníků MZ v roce 2015 provedlo analýzu vzdělávacích programů 14 akreditovaných certifikovaných kurzů. Z výsledků šetření vyplynula potřeba vytvoření modelového vzdělávacího programu. Zmiňovaný program byl připravený v roce 2016 a reflektoval podmínky českého zdravotnického systému. Byl připravený s přihlédnutím k mezinárodním standardům nebo doporučením? Existují taková doporučení v návaznosti na spolupráci s odborníky z USA, Belgie a Švédska?

Ano, jak je uvedeno i v tiskové zprávě, byly připraveny s respektem k mezinárodně uznávaným guidelines publikovaným EPUAP v roce 2014 a aktuálně budou probíhat na mezinárodní

úrovni revize guidelines, což by mělo být reflektováno i ve vzdělávání.

Z materiálu Kanceláří zdravotního pojištění (dříve Národního referenčního centra) vyplývá, že do prevalečního šetření hospitalizovaných pacientů je zapojeno 21 poskytovatelů zdravotních služeb. Je některý z poskytovatelů vzorem-ideálem pro poskytování péče při ošetření pacientů s dekubity? Přibližuje se pomyslnému ideálu, a jak by takový pomyslný ideál měl vypadat?

KZP má zapojeno 21 poskytovatelů, ale v rámci Systému hlášení nežádoucích událostí předává data ÚZIS a nyní je aktivně zapojeno 80 PZS, kteří také sdílejí expertní zkušenosti a pracují na metodických materiálech. Od roku 2018 budou sbírat data všichni poskytovatelé lůžkové péče povinně. Nicméně na dotaz lze odpovědět takto: v rámci Sběru dat o hlášení nežádoucích událostí, kam spadá i sledování dekubitů, je vypracována jednotná metodika sledování dekubitů na lokální úrovni jednotlivých nemocnic. Každá nemocnice, která metodiku dodržuje, může být vzorem těm, které aktuálně metodiku nedodržují. Postupně bychom chtěli budovat tzv. centra excellence, stanovovat pro ně kritéria vzniku, sledovat jejich rozvoj a pomáhat dalším pracovištím zlepšovat péči nejen v oblasti dekubitů.

Nejedná se pouze o pacienty ve zdravotnických zařízeních, ale většinou o ty, kteří jsou v domácím ošetření. Lze se nějakým způsobem přiblížit laické veřejnosti v oblasti informovanosti – rozšířit mediální aktivity?

Ano, v rámci projektu, který řešíme na LF MU a dále v rámci činností ÚZIS byly připraveny edukační materiály pro laickou veřejnost, připravili jsme také video, jak pečovat – základní ošetrovatelské činnosti (viz www.dekubity.eu), já osobně pravidelně docházím do Českého rozhlasu Brno a v rámci relací *Apetit* či poradna mají posluchači možnost telefonovat své dotazy a snažíme se pomoci i touto formou. Obdobná služba funguje v rámci portálu *dekubity.eu*, ale doposud není dostatečně využívána. Edukační letáky jsme také nechávali v tištěné podobě k dispozici vždy po relacích v rozhlasu, aby si je zájemci mohli vyzvednout.

Usilujete o excelenci ve sféře léčby dekubitů?

V zahraničí taková centra existují, aktuálně je třeba zveřejnit síť pracovišť, na něž se může pacient nebo jeho blízký obrátit v případě potřeby a pomoci v oblasti prevence a terapie dekubitů.

Přejeme mnoho dalších úspěchů v boji s dekubity a zkvalitňováním péče o pacienty...

Doc. Pokorná se svým týmem

X. PODLAHOVY CHIRURGICKÉ DNY

Lenka Veverková, Irena Wernerová

Prof. Pařko, prof. Pastorini a prof. Čapov

V krásném prostředí moravského Mikulova se, tradičně v podzimních dnech, setkala téměř tři sta odborníků z pěti zemí – z Česka, Slovenska, Rakouska, Itálie a Francie. Pořádaly se zde již podesáté Podlahovy chirurgické dny – na počest výjimečné osobnosti, charakterního, statečného člověka a skvělého odborníka prof. MUDr. Josefa Podlahy, DrSc. Součástí symposia byl i jedenáctý Kongres hojení ran.

Chirurgický kongres pořádala I. Chirurgická klinika LF Masarykovy univerzity a FN u sv. Anny v Brně opět ve spolupráci s Chirurgickou klinikou FN Ostrava a LF Ostravské univerzity. Dalšími pořadateli byly Česká chirurgická společnost ČLS JEP, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity Brno a Česká společnost pro léčbu rány.

Slavnostní zahájení kongresu proběhlo v hlavním sále na zámku v Mikulově předsedou příprav-

ného výboru **prof. MUDr. Ivanem Čapovem, CSc.** Přítomné hosty pozdravil i starosta města Mikulova. Při této příležitosti byly předány tradiční Petřivalského ceny, zakladatele moravské chirurgické školy. Jedná se o keramické skulptury akademické sochařky Hany Kňákové (s motivem rukou francouzského sochaře Augusta Rodina). **Ceny Júlia Petřivalského** se udělují osobnostem, které se významným způsobem zasloužily o rozvoj chirurgie, za mezinárodní spolupráci v chirurgii a za mimořádné a významné činy v oblasti chirurgických věd. Laureáty Petřivalského ceny za rok 2017 se stali, za rozvoj a mezinárodní spolupráci v chirurgii, **doc. MUDr. František Vyhnanek, CSc., a prof. MUDr. Zdeněk Krška, DrSc.**

Následující odborný program probíhal v hotelu Galant a věnoval se současným problémům v různých oblastech chirurgie. Byl rozdělen do dvou dnů a jedenácti bloků, během nichž zaznělo

67 přednášek. V centru pozornosti jednotlivých bloků byla například dutinová poranění, sarkomy hrudní stěny, infekce v pleurální a břišní dutině, dutinová poranění, právní aspekty chirurgické činnosti, vzdělávání v chirurgii a změny v platnosti nového zákona, varia, prevence TEN, funkční poruchy pánevního dna nebo význam nutrice v chirurgii, vzácné kazuistiky.

Jedním z nejvýznamnějších zahraničních hostů, kteří na kongresu vystoupili, byl **Prof. Ugo Pastorini** – guru hrudní chirurgie z Národního onkologického ústavu v **Miláně**. Hovořil o léčbě sarkomu hrudní stěny, s resekci hrudní stěny a s unikátní náhradou.

Dalším významným zahraničním přednášejícím byl profesor chirurgie **Prof. Thomas Auer z Grazu**, zabývající se řešením infekce v abdominální dutině – hovořil o řešení břišních septických komplikací pomocí speciální folie, kterou vyvinul a kterou s úspěchem aplikuje na střevní kličky.

Děkan LF UP prof. Milan Kolář, přednesl přednášku o možnostech limitace antibiotické léčby.

V rámci již jedenáctého Kongresu hojení ran vystoupil například **Prof. Denis Barritault z pařížské univerzity** s přednáškou Matrix therapy in regenerative medicine from basic science to clinics evidenced in wound healing. Věnoval se možnostem léčby nejen akutních, ale i chronických ran pomocí matrix, léku, na jehož vzniku se podílel a v současné době je uváděn i na náš trh.

Prestiž kongresu podtrhla i řada významných osobností, které poskytly X. Podlahovým chirurgickým dnům záštitu: ministr zdravotnictví ČR JUDr. Ing. Miroslav Ludvík, MBA, JUDr. Bohumil Šimek hejtman Jihomoravského kraje, doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D., rektor Masarykovy univerzity Brno, prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc., děkan LF Masarykovy univerzity Brno, MUDr. Martin Pavlík, Ph.D., DESA, EDIC, ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, MUDr. Svatopluk Němeček, MBA, ředitel Fakultní nemocnice Ostrava, prof. MUDr. Zdeněk Kala, CSc., předseda České chirurgické společnosti, Mgr. Alice Strnadová, MBA, ředitelka odboru, hlavní sestra

Doc. Veverková moderuje

Prof. Auer z Grazu

Prof. Pastorini z Milána

ČR, Ministerstvo zdravotnictví ČR, PhDr. Martina Šochmanová, MBA, prezidentka České asociace sester, Rostislav Košťál, starosta města Mikulov, Ing. František Dražanský, ředitel Vína Mikulov, spol. s r. o., a Ing. Jiří Kuliš, předseda představenstva a generální ředitel Veletrhy Brno.

Profesor Čapov v závěru poděkoval všem partnerům za podporu a spolupráci a pozval k účasti na kongresu XI. Podlahovy chirurgické dny, které se budou konat v roce 2019 opět v Mikulově.

DOCENTKY VEVERKOVÉ, JEDNÉ Z HLAVNÍCH AKTÉREK PŘÍPRAVNÉHO TÝMU, JSME SE ZEPTALI:

Co jste oceňovala na letošním ročníku nejvíc?

Ukázněnost, dodržování časových limitů na přednáškách a disciplinovanost. A hlavně spokojenost účastníků, bohatou diskuzi a vzájemnou výměnu zkušeností.

Jaké příspěvky měly největší odezvu?

Všechny – protože měly vysoce odbornou úroveň a musíme zmínit také edukační přednášky např. téma antibiotická péče a nová antitrombotika a následná chirurgická intervence i právní dopady chirurgické péče.

Co plánujete na další konferenci?

Řešení aktuálních otázek chirurgie, právní odpovědnost chirurga, vzdělávání a jiné... Na shledanou za dva roky v Mikulově!

Prof. Denis Barritault z pařížské univerzity

Blahopřání panu emeritnímu profesorovi Wechslerovi k narozeninám

Pozn. red.: Prof. MUDr. Josef Podlaha, DrSc. (1893–1975) – významný chirurg, primář chirurgického oddělení nemocnice v Olomouci a v Brně, dlouholetý přednost brněnské chirurgické kliniky; účastník domácího odboje a politický vězeň. Na klinice zřídil první neurochirurgické oddělení, v suterénu kliniky založil experimentální sál. Z jeho popudu vzniklo resuscitační oddělení. V době nacistické okupace se zapojil do odbojové organizace Obrana národa (na jeho klinice byla ukryta výbava pro polní nemocnici), byl zatčen 27. 11. 1941, vězněn v Brně v Kounicových kolejích a od 3. 2. 1942 v koncentračním táboře Mauthausen (do 1. 6. 1945). Zde velice obětavě pomáhal svým spoluvězňům. Vděční spoluvězňi mu zde po válce odhalili pamětní desku. Za svou statečnost obdržel Československý válečný kříž 1939.

CENA DANUBIUS YOUNG SCIENTIST AWARD

Irena Wernerová

Cena pro MUDr. Volného

Mladý nadějný vědec a lékař MUDr. Ondřej Volný, Ph.D., z I. neurologické kliniky Fakultní nemocnice U Svaté Anny, je absolventem LF MU Brno a již jako student se výrazně podílel na vzniku Memorixu z anatomie... Nyní získal prestižní cenu, která je udělována mladým vědcům ze 14 evropských zemí, jejichž vědecké výsledky mají přínos pro oblast Podunajského regionu a svým dopadem přesahují hranice jejich států.

Každý rok je oceněn pouze jeden mladý vědecký pracovník za danou zemi a samotné nominace mohou být z jakékoliv vědní disciplíny. Slavnostní předávání Danubius Young Scientist Award proběhlo ve čtvrtek 9. listopadu na University of Zagreb za účasti rakouské ministryně pro vědu, výzkum a ekonomii (paní Barbara Weitgruber), zástupců z Insti-

tutu pro Podunajský region, Evropské komise pro výzkum a předních evropských univerzit (jedním z hostů byl mj. i rektor MU docent Bek).

V letošním roce byl dr. Volný jediným oceněným lékařem, který se věnuje klinickému výzkumu (jinak dominovala ocenění z laboratorního výzkumu). Cena mu byla udělena za několik výzkumných projektů, které jsou spojeny s diagnostikou pomocí pokročilých zobrazovacích metod a terapií cévní mozkové příhody v ČR.

S jakým projektem jste se přihlásil? Můžete jej stručně přiblížit?

Součástí přihlášky Danubius Young Scientist Award byly výsledky mého Ph.D. výzkumu zaměřeného na zobrazovací metody mozku u akutního mozkového infarktu (disertace obhájena v r. 2016). Dále dlouhodobý projekt (za-

hájený v roce 2015) zaměřený na pravidelnou monitoraci a evaluaci kvality péče o pacienty s cévní mozkovou příhodou (CMP) v ČR, kteří jsou léčeni tzv. mechanickou trombektomií (pozn. velmi účinná intervenční léčba uzávěru mozkové tepny pomocí speciálního instrumentária zaváděného do tepny v třísele pacienta). Další aktivitou, které se náš tým začal věnovat, je systematické vzdělávání mladých lékařů v základech hodnocení zobrazovacích metod jako jsou CT, CT angiografie nebo MRI a v rozhodování o léčbě pacienta s CMP.

Jak dlouho jste na něm pracoval?

Tématu neurozobrazování u akutního mozkového infarktu a zlepšování péče se věnuji od začátku své neurologické kariéry, tedy již 6. rokem.

Co pro Vás toto ocenění znamená?

Cena má pro mě velkou hodnotu, jelikož se jedná o ocenění mého dosavadního klinického vý-

zkumu. Jsem jediným oceněným lékařem/klinikem (ostatních 13 oceněných jsou především laboratorní a prekliničtí výzkumníci). Komisi zaujalo především to, že jeden z mých projektů (zaměřený na mechanickou trombektomii) probíhá v celonárodním měřítku a že by mohl být zdrojem inspirace pro lékaře z ostatních zemí Podunajského regionu.

Jaké jsou Vaše další plány?

Klinickým plánem je složení atestace z neurologie v roce 2018. Výzkumných plánů je hned několik: zhodnocení výsledků léčby pomocí mechanické trombektomie za rok 2017 ve střední a východní Evropě, dokončit projekty se Stanford University, Harvard Medical School a Calgarry Stroke Program.

Jak se liší medik Ondřej Volný od MUDr. Volného?

Snad jen tím, že MUDr. Ondřej Volný je o 5 let starší, rád přijímá těžší a těžší výzvy a nepřestává být týmovým hráčem.

23. NÁRODNÍ DERMATOLOGICKÝ KONGRES – OPĚT V BRNĚ

Vladimír Vašků

Ve dnech 24.-25. 11. 2017 se v hotelu Courtyard by Marriott v Brně konal, pod záštitou děkana LF MU prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc. a MUDr. Martina Pavlíka, Ph.D., DESA, EDIC, ředitele FN u sv. Anny v Brně, již 23. národní kongres České akademie dermatovenerologie (ČADV). Je to již počtvrté v Brně, příští rok proběhne v Praze a v roce 2019, tak významném pro naši univerzitu, fakultu a I. dermatovenerologickou kliniku, opět v Brně.

Národní kongresy ČADV jsou naší vizitkou, velkým fórem pro naše členy, kterých je již 740, české dermatovenerology vůbec, hosty z jiných oborů, neaktivnější studenty a zdravotní sestry. Obvykle volíme určité vůdčí a nosné téma. Tentokrát to byl „Potenciál dermatologie v době plné změn“. Naše doba taková je. Medicína se překotně mění a dermatovenerologie též. Individualizace léčby se stává skutečností i požadavkem. Posouzení kvality života, konečně!, je nutností. Není tu jen enti-

Pan prof. Vašků s chotí - vtažení do děje

ta choroby, ale člověk sám. Molekulární biologie nám otevírá nové možnosti v diagnostice i terapii. V dermatologii můžeme úspěšně léčit diagnózy dosud spíše poléčované. Nemůžeme však přehlížet sociálně ekonomické skutečnosti podmiňující naše možnosti. Vždy by nás však měl motivovat především zájem pacienta a takto bychom měli vychovávat i studenty medicíny, ty, co nás jednou nahradí. Jako úsměvné se mi, zatím, jeví úvahy o lékařích-robotech. Můžeme mít rádi science-fiction, ale např. i ve Star Treku se vyskytuje jen jeden holografický doktor, ostatní jsou z masa a kostí. Ono jemné předivo znalostí, zkušeností, citu a lidskosti se dá stěží nahradit.

U kongresů ČADV v Brně vzniká tradice – zájem je vždy velký. Letos bylo 273 účastníků, program hutný. Pokrok a nový rozměr oboru byl zřejmý v sekcích fyziologie a patofyziologie kůže a výzkumu s prioritními výsledky naší práce u podílu genetické variability matrix metaloproteináz v oblasti hojení ran, kožních T-buněčných lymfomů a dalších dg. – **prof. V. Vašků, prof. A. Vašků, dr. Slonková**. Zazněly zcela nové výsledky studie kvality života u atopické dermatitidy – **dr. Březinová, Prof. Ionescu**, čelný evropský odborník ze **St. Louis Hosp. a INSERMU v Paříži** zajímavě a objektivně pojednal bariérové systémy v kůži. A naprosto nové byly poznatky z vlastního výzkumu lidských endogenních retrovirů a psoriázy od **prof. Kingo** z univerzity v Tartu v Estonsku. Obvyklou perlou byla přednáška **prof. Krejska** o malých molekulách. Mezioborově zazněla přednáš-

Mláďi vpřed

ka o hepatitidě C ve vztahu ke kůži a možnostech její léčby – **prof. Husa., dr. Husová**. Vynikající byla přednáška **Prof. Tomeckího z Clevelandu**, předního představitele americké dermatologie. Po zdravici našemu kongresu jménem American Academy of Dermatology a American Dermatological Association pojednal novinky v oblasti endokrinních onemocnění a kůže a potom strhující „Pearls from Cleveland“. Bylo by možno pokračovat v dermatologické onkologii přednáškou prof. Hercogové „Dermatologie a transplantační programy“, přednáškou **dr. Koblové** o vedlejších účincích na kůži u biologické léčby... Diskuze byla velmi bohatá. Nejvíce se diskutovalo v sekcích „teorie a výzkumu“ a v sekci dermatoonkologické. Přínosem bylo nejen 12 hodnotných posterů, ale rovněž zajímavá satelitní sympozia.

Kongres vytvořil značný prostor novinkám ve výzkumu, klinickým perlám, trendům v léčbě ve 44 přednáškách. Zastoupeni byli zkušení přednášející z ČR, SR a bližšího či vzdáleného zahraničí včetně USA. Jsou to naši přátelé a v Brně jsme je uvítali s radostí. Ostatně to platilo pro všechny účastníky. Kongres již nebyl příliš vzdálen Vánoc, atmosféra byla trochu sváteční a komunikace dělala s úspěšným výsledkem.

Rádi bychom dali příštímu kongresu větší časovou plochu, 2,5 dne až 3 dny, doplnili jej o workshopy, vrátili se k sesterské sekci, více konfrontovali pohled pacienta a lékaře a snad také zařadili minisekci studentskou. Rok 2019 bude rokem slavného výročí a náš kongres tuto skutečnost plně zohlední.

SOUTĚŽ V SIMULAČNÍ MEDICÍNĚ

Veronika Sochorová, Tereza Musilová, Martin Kovář

V půli listopadu se na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci konalo celostátní kolo studentské vědecké konference. Při této příležitosti se fakulta rozhodla uspořádat první ročník neformální soutěže v akutní medicíně ve svém simulačním centru, což jsme si nemohli nechat ujít...

V úterý 14. 11. se náš tříčlenný tým po přednáškách vydal autobusem z Brna do nedaleké Olomouce. Po registraci jsme se zúčastnili oficiálního zahájení dvoudenní konference, kde studenti z České i Slovenské republiky prezentovali své vědecké práce, se kterými uspěli již ve fakultních kolech.

Po úvodním slovu pana děkana Milana Koláře jsme se společně s ostatními soutěžícími odebrali do simulačního centra Centesimo. Tam jsme byli v rychlosti seznámeni jak s pravidly a průběhem soutěže, tak i s vlastním simulátorem a dostupným vybavením. Jelikož nebylo času nazbyt, ihned jsme se pustili do simulací. Pro úsporu času probíhaly obě části soutěže paralelně.

Náš tým začal na stanovišti basic life support, kde jsme měli k dispozici pouze obličejovou masku (bez ambuvaku) a své ruce. Po šesti minutách KPR na místo dorazila záchranka, která si pacienta převzala. Druhá část probíhala už na samotném simulátoru SimMan 3G. Všechny týmy řešily

advanced life support a druhou, každý tým jinou, situaci z urgentní medicíny. My jsme se museli vypořádat s anafylaktickou reakcí padesátiletého diabetika, kterému se udělalo špatně po jahodách. Ostatní se setkali například s disekcí aorty, akutním koronárním syndromem, plicní embolií nebo hypoglykemií. Soutěž byla o to zajímavější, že jsme se mohli navzájem sledovat pomocí videopřenosu v druhé místnosti. Vzhledem k tomu, že jsme šli na řadu až pátí, měli jsme možnost vidět, s jak silnou konkurencí se potýkáme. Velmi se nám líbil například domácí tým z Olomouce, na kterém bylo na první pohled vidět, že má se simulační výukou zkušenosti.

V 18 hodin po krátké poradě odborné poroty následovalo vyhlášení prvních tří míst. Na třetí příčce se umístil tým vojáků z FVZ z Hradce Králové. Stříbro zůstalo na domácí půdě. Příjemné překvapení přišlo při vyhlásování prvního místa, které si nakonec odvážíme s sebou do Brna. První tři týmy dostali pláště olomoucké fakulty s nabídkou vlastnoručního podpisu od přítomného pana děkana. My jsme k pláštům navíc získali ještě krásné fondoskopy značky Littmann.

Doufáme, že tradice této soutěže bude pokračovat i v příštích letech a zase se někdy potkáme v Olomouci. Děkujeme organizátorům za příjemně strávené odpoledne.

V BRNĚ VYSTOUPIL PROF. TERRY ALAN POULTON

Petr Štourač

V rámci realizace projektu SIMU (Simulační pracoviště LF MU) vystoupil na půdě univerzitního kampusu Bohunice řádný profesor londýnské St. George's University a bývalý proděkan pro e-learning Terry Poulton.

Před takřka zaplněnou posluchárnou prezentoval velmi poutavou a atraktivní formou zapojení simulací s nízkou mírou věrnosti do pregraduální výuky. Postupně odlišil různé formy virtuálních pacientů a možné podoby jejich použití. Dále zdůraznil význam těchto simulací ve výuce klinického rozhodování a následné prevence medicínských chyb. Zapojení scénářů virtuálního pacienta do simulací s vysokou mírou věrností tvořilo další část jeho přednášky. V poslední části prezentace ukázal několik úspěšných implementací simulací do pregraduálního kurikula s integrací celého spektra simulační výuky.

Již dlouhotrvající potlesk a následná široká diskuze dávaly tušit, že přednáška prof. Poultona byla pro brněnský tým lékařské fakulty vítanou inspirací do další práce na projektu simulačního centra.

Pozn. red.: Pan profesor zdůraznil, že: "Do Brna přijel rád na pozvání doc. Štourače, a že přednáška nebyla jen přednáškou na pozvání, ale, že rád předal své zkušenosti tam, kde se připravuje velký projekt, ve kterém se právě problematika virtuálních pacientů silně akcentuje".

Profesor Terrence Alan Poulton je ředitelem e-Learning Unit na St George's University of London (SGUL). Je čestným profesorem na Zaporohye State Medical University (Ukrajina) a Ka-

Prof. Poulton při přednášce na LF MU

raganda State Medical University (Kazachstán), dále pak senior researcher na Karolinska Institutet (Stockholm).

Získal 28 národních a mezinárodních grantů, z nichž nejvýznamnějšími jsou:

1. koordinace úspěšného programu eViP, v rámci kterého byla zkoumána proveditelnost, a poté vyvinuta databáze virtuálních pacientů pro celoevropské využití,
2. vedení projektu Tempus ePBLnet,
3. koordinace znalostní aliance WAVES (Widening Access to Virtual Educational Scenarios).

Je autorem a spoluautorem více než 80 publikací a přednesl více než 60 odborných prezentací na úrovni keynote lectures.

SVĚTOVÝ DEN DIABETU ANEB BOJUJME PROTI NEVĚDOMOSTI

Veronika Sochorová, Tereza Musilová, Martin Kovář

Medici před dvoudenním maratonem

Světový den diabetu byl stanoven mezinárodní federací pro cukrovku (IFD) na 14. listopad. Tato každoroční osvětová kampaň je sponzorována Světovou zdravotnickou organizací (WHO).

Jen v České republice žije více než 850 000 pacientů s cukrovkou a jejich počet stále narůstá. A nejlepší strategií v boji proti nemoci je prevence!

Do boje proti cukrovce, a především nevědomosti, se pouští studenti z celého světa pod hlavičkou mezinárodní organizace sdružující studenty z lékařských fakult (IFMSA - www.ifmsa.cz).

Také brněnská pobočka IFMSA CZ – medicí Lékařské fakulty Masarykovy univerzity přispěli svým dílem a dne 11. a 12. 11. uspořádali Světový den diabetu v prostorách OC Olympia. Pro návštěvníky bylo připraveno několik stanovišť, kde si

mohli nechat změřit krevní tlak, procento zastoupení tuku v těle a ve spolupráci s FN Brno i hladinu cukru v krvi (chceme poděkovat panu profesoru Špinarovi a lékařům z interní kardiologické kliniky, kteří se do našeho projektu zapojili). Všechny naměřené hodnoty byly následně vyhodnoceny studenty z řad lékařské fakulty.

Na tuto dobrovolnou akci se přihlásilo přes 80 mediků. Pro účast bylo nutné absolvovat přednášku paní doktorky Novákové z Fyziologického ústavu LF na téma Diabetes a také absolvovat workshop k měřicímu stanovišti, kde se hlavně mladší studenti seznámili s metodami měření krevního tlaku a naučili se, jak interpretovat výsledky. S otázkami výživy pomáhali návštěvníkům studenti oboru Nutriční terapie, pohybové aktivity pak mohli konzultovat s přítomnými fyzioterapeuty.

„Mimo měřicí stanoviště jsme měli k dispozici také stanoviště s odstrašujícími fotografiemi následků diabetu a také stanoviště první pomoci. Pro nejmenší návštěvníky byla připravena Nemocnice pro medvídky, kde si děti mohly zkusit roli zkušeného operátora na chundelatém plyšovém pacientovi,“ dokládají studenti.

Návštěvníkům byli medici k dispozici po oba dny od 10:00 do 20:00 hod. na několika stanovištích:

1. Měřicí stanoviště
2. První pomoc v rámci projektu Pro život
3. Nutriční terapeuti
4. Fyzioterapeuti
5. Nemocnice pro medvídky
6. Měření glykemie - měřila FN Brno
7. Následky diabetu

„**Během víkendu navštívilo jednotlivá stanoviště okolo 700 zájemců, kteří v průběhu obou dnů zaměstnávali naše studenty. I přes některé nefyziologické hodnoty vyšetření odcházeli návštěvníci spokojeni a plní nových poznatků a informací. Všichni společně doufáme, že jsme povědomí o nebezpečí diabetu rozšířili zase o kousek dále a už se nemůžeme dočkat dalšího roku.**“

A zájem roste

Budete muset upravit jídelníček...

KONFERENCE MEFANET 2017 – KDYŽ SE MŮŽE BEZTRESTNĚ SIMULOVAT

Jakub Gregor, Martin Komenda

Fotbal a medicínské vzdělávání mají minimálně jedno společné: simulování je nebo se stává jejich klíčovou součástí. Zatímco však v prvním případě se jedná o jev, řekneme to kulantně, tolerovaný, ve druhém jde naopak o věc žádoucí a aktivně podporovanou. Proto není divu, že slovo „simulace“ bylo na 11. ročníku konference MEFANET jedním nejfrekventovanějších.

Každoroční listopadové setkání lékařských a zdravotnických fakult České a Slovenské republiky s mezinárodním přesahem bylo ovšem zcela nesimulované, reálné a bylo opět situováno do příjemných prostor brněnského hotelu Continental. Jeden ze dvou úvodních workshopů nesoucí název „Integration of low- and hi-fidelity simulations to maximize the pedagogical value of educational medical simulation centers“ byl přímo věnován různým typům simulačních technologií a inovativních pedagogických přístupů ve výuce lékařských a zdravotnických oborů. Na jeho vedení se podí-

leli zástupci dvou významných projektů: SIMU+ (ten asi není třeba představovat) a WAVES (Widening Access to Virtual Educational Scenarios) – evropský projekt v rámci Erasmus+ Knowledge Alliance, který provazuje akademické vzdělávací instituce a komerční sektor. Přednášku jednoho z garantů workshopu, prof. Terryho Poultona, si ostatně měli možnost vyslechnout i zaměstnanci a studenti LF MU přímo v bohunickém kampusu.

Obecnější pohled na integraci virtuálních a simulačních technologií do výuky a na mapování medicínského kurikula poskytli autoři vyzvaných přednášek, kterými byli **Inga Hege** (Ludwig-Maximilians-Universität München) a **Sasha Benjamin Cohen** (UCSF School of Medicine, San Francisco). Oba řečníci patří ve svých oborech k uznávaným osobnostem: Inga Hege se ve svém výzkumu dlouhodobě zabývá doménou klinického rozhodování ve výuce medicíny, Sasha Cohen je vedoucí vývojář systému pro vytváření a správu kurikula Ilios.

Na společném workshopu WAVES a SIMU+ zastupovali brněnskou část doc. Petr Štourač a doc. Daniel Schwarz

Každý rok je jedna ze sekcí konference MEFANET věnována konkrétnímu medicínskému oboru a dopadu moderních informačních technologií na jeho výuku. Letošním tématem byla gynekologie a porodnictví. Přednášející z Brna, Prahy a Olomouce představili přístupy k výuce tohoto oboru na svých fakultách včetně interaktivních položek; za LF MU to byl **prof. Martin Huser**.

Zajímavé inovace se dočkala posterová sekce, kdy se pod vedením dvou předsedajících účastníci shromáždili v neformální skupině kolem prezentovaných plakátových sdělení a jejich autoři měli několik minut na jejich představení. Tím byla umožněna i mnohem širší diskuze o jednotlivých tématech. Ačkoli byla tato forma úplnou novinkou, organizátoři byli s průběhem i zpětnou vazbou nad míru spokojeni a je více než pravděpodobné, že se s ní účastníci konference setkají opět za rok.

Odborná náplň letošního MEFANETu opět demonstrovala, jak rychle se mění výuka medicíny v 21. století. Přestože samozřejmě nejvíce zkušeností a dovedností získá budoucí lékař až v reálném klinickém prostředí, virtuální technologie a simulace ho na něj mohou mnohem lépe připravit.

Vysoká, či nízká úroveň simulace?

Inga Hege, autorka jedné z vyzvaných přednášek

PATNÁCT LET MAMOGRAFICKÉHO SCREENINGU V ČR

Lenka Šnajdrová

V pátek 1. prosince se v Brně konala konference „Datový audit mamografického screeningu v praxi“. Na tomto setkání, které bylo určeno lékařům a dalším odborníkům zapojeným do tohoto screeningového programu, zazněla řada povzbudivých a optimistických prezentací o stavu mamografického screeningu v ČR.

Program mamografického screeningu funguje v ČR nepřetržitě od roku 2002, tedy již 15 let. Ten-

to program je plně organizovaný, s jasně definovanými pravidly a sítí kontrolovaných akreditovaných center. Bez kvalitních screeningových center by program nemohl fungovat. Nedílnou součástí programu je systém informační podpory, který umožňuje průběžné hodnocení celého screeningového procesu a jeho dopadu na cílovou populaci. Tuto informační podporu zajišťuje již od začátku programu Institut biostatistiky a analýz Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (IBA LF MU).

Aktuální výsledky českého mamografického screeningu představili prof. Jan Daneš, dr. Miroslava Skovajsová a dr. Ondřej Májek

Česká republika se řadí mezi státy se zavedeným populačním screeningovým programem karcinomu prsu, což není ani zdaleka samozřejmostí ve všech zemích EU. Pokrytí mamografickým screeningem nad úroveň 60 % patří v rámci Evropy mezi nadprůměrné výsledky. V ČR je pokrytí vyšší než ve všech sousedních zemích, nicméně stále nedosahuje takové úrovně jako ve skandinávských zemích.

„Od roku 2002, kdy byl v ČR zahájen organizovaný program mamografického screeningu, byl u 36 734 žen odhalen zhoubný nádor prsu. Drtivá většina z těchto nádorů byla odhalena v časných stadiích, což bylo předpokladem pro úspěšnou léčbu,“ vysvětlil RNDr. Ondřej Májek, Ph.D., z IBA LF MU. Program mamografického screeningu významně ovlivňuje populační epidemiologii karcinomu prsu. Klesající mortalita tohoto onemocnění při rostoucí incidenci svědčí o zřetelném dopadu screeningového programu na pokročilost onemocnění. Dlouhodobě se zvyšuje podíl

zhoubných nádorů prsu diagnostikovaných v klinickém stadiu I, kde je relativní 5leté přežití takřka 100%. Na úspěch programu mamografického screeningu v ČR poukazuje i publikace *Health at a Glance 2017*, která se mj. zmiňuje o výrazném zlepšení 5letého přežití patientek s karcinomem prsu a poklesu úmrtnosti o více než 20 % během posledních deseti let.

Další rozvoj screeningových programů – nejen onkologických – je zahrnut do „Akčního plánu č. 7: Rozvoj programů zdravotního screeningu v ČR“, který tvoří součást rámcového souhrnu „Zdraví 2020: Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“. Nutným předpokladem další optimalizace těchto preventivních programů je pečlivá analýza administrativních dat ZP, kterou se bude zabývat Národní koordináční centrum prevence vážných onemocnění.

Podrobnější informace o závěrech z konference, včetně prezentací všech přednášejících, najdete na webových stránkách www.mamo.cz.

ZE ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY LF MU

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ – ŘÍJEN

Proděkanka prof. MUDr. Anna Vašků, CSc. uvedla habilitační řízení v oboru *Lékařská farmakologie* **PharmDr. Jany Rudé, Ph.D.**, odborné asistentky Farmakologického ústavu LF MU.

Odbornou charakteristiku uchazečky a stanovisko habilitační komise přednesla její předsedkyně prof. Ing. Olga Křižanová, DrSc.

PharmDr. Jana Rudá, Ph.D. je absolventkou Farmaceutické fakulty VFU Brno. Od roku 2005 pracuje jako asistentka, od roku 2011 jako odborná asistentka Farmakologického ústavu LF MU. Její vědecká a výzkumná činnost je především zaměřena na problematiku psychiatrických komorbidit v animálních modelech, především deprese a schizofrenie s drogovou závislostí. Šířeji se ale věnuje více oblastem behaviorální farmakologie, jako je Parkinsonova nemoc, neurovývojové modely a metabolické dysregulace v důsledku podávání antipsychotik.

Výsledky její práce jsou uveřejněny v renomovaných odborných časopisech: publikovala 17 původních vědeckých prací v časopisech s IF, z toho 6× jako první autor a 12× jako korespondenční autor. Další dvě práce s IF jsou přijaty k publikaci, ale zatím nejsou ve Web of Science (z toho jedna prvoautorská). Její souhrnný IF je v současné době 65,28.

Kromě prací s IF publikovala dalších 17 prací v řádně recenzovaných časopisech bez IF, z toho 8× jako první autor. Podle Web of Science je její citační ohlas 51 citací (bez autocitací), h-index je uváděn 7.

Je autorem či spoluautorem 3 kapitol ve 2 monografiích. Od roku 2011 je úspěšnou řešitelkou grantových projektů Specifického výzkumu, v roce 2013 získala a úspěšně obhájila grant InGA LF MU.

Na LF MU vyučuje v oboru magisterské studium lékařství, magisterské studium nelékařů i ba-

kalářská studia. Přednáší i vede praktika. V roce 2016 obhájily disertaci a získaly titul Ph.D. dvě studentky Lékařské farmakologie pod jejím vedením, další dva studenty vede v současné době. Je také členem oborové rady LF MU pro DSP Lékařská farmakologie. Je autorkou či spoluautorkou dvou skript v oboru farmakologie.

Přednáška pro odbornou veřejnost na téma *Deprese a závislost v animálních modelech*, konaná dne 25. 4. 2017, byla členy habilitační komise kladně hodnocena.

Před Vědeckou radou LF MU prezentovala habilitační přednášku *Drogová závislost jako komorbidita psychiatrických onemocnění v animálních modelech*.

Návrh na jmenování PharmDr. Jany Rudé, Ph.D., docentkou Lékařské farmakologie bude postoupen rektorátu MU.

Zasedání VR dále pokračovalo habilitačním řízením v oboru *Vnitřní lékařství* **MUDr. Bohuslava Kianičky, Ph.D.**, odborného asistenta II. interní kliniky LF MU a FN u sv. Anny v Brně.

Odbornou charakteristiku uchazeče a Stanovisko habilitační komise přednesl její předseda prof. MUDr. Petr Hůlek, CSc.

MUDr. Bohuslav Kianička, Ph.D., nastoupil v roce 1985 na Interní oddělení v nemocnici v Třebíči. Postupně pracoval na Klinice infekčních chorob ve FN Bohunice a od roku 1989 jako samostatně pracující lékař na gastroenterologickém oddělení II. interní kliniky FN u sv. Anny v Brně. V roce 2004 ukončil postgraduální doktorské studium.

V roce 2007 byl jmenován primářem Gastroenterologického oddělení II. interní kliniky FN u sv. Anny v Brně. Jeho portfolio zahrnuje kompletní spektrum endoskopie a gastroenterologie, včetně spolupráce s ostatními interními či chirurgickými

obory. Jeho vědecká kvalifikace se odráží v jeho časopiseckých pracích. Prezentované výsledky jsou zcela srovnatelné s prestižními zahraničními pracovišti a některé z publikací jsou prioritními sděleními v naší literatuře.

V rámci diagnostické a terapeutické endoskopie rozvíjí metody řešení zejména u terapeutické endoskopie pankreatobiliárních chorob. Výsledky jsou na vysoké úrovni a publikoval je v několika zahraničních impaktovaných časopisech. Od roku 2008 až doposud pracuje jako vedoucí lékař Gastroenterologického oddělení II. interní kliniky FN u sv. Anny v Brně a také jako lektor na Masarykově univerzitě. Je samostatným školitelem postgraduálních studentů, hlavním školitelem lékařských výkonů digestivní endoskopie a lektorem NCONZO pro gastroenterologii. Je členem několika odborných společností a jeho zásluhou je, že Gastroenterologické oddělení FN u sv. Anny v Brně bylo přístrojově v posledních letech vybaveno tak, aby odpovídalo pracovišti, schopnému provádět špičkové endoskopické metody.

Přednáška pro odbornou veřejnost na téma *Inhibitory protonové pumpy – nejvýznamnější gastroenterologický lék 20. století*, konaná dne 22. 3. 2017, byla členy habilitační komise kladně hodnocena.

Před vědeckou radou prezentoval habilitační přednášku *Endoskopická diagnostika a terapie pankreatobiliárních onemocnění u osob se změněnou anatómií zažítvacího ústrojí po chirurgických výkonech*.

Návrh na jmenování MUDr. Bohuslava Kianičky, Ph.D., docentem Vnitřního lékařství bude postoupen rektorátu MU.

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ – LISTOPAD

Proděkanka prof. MUDr. Anna Vašků, CSc. uvedla habilitační řízení v oboru *Psychiatrie* **MUDr. Bc. Libora Ustohala, Ph.D.**, odborného asistenta Psychiatrické kliniky LF MU a FN Brno.

Odbornou charakteristiku uchazeče a stanovisko habilitační komise přednesl její předseda prof. MUDr. Ladislav Hosák, Ph.D.

MUDr. Bc. Libor Ustohal, Ph.D., nastoupil v roce 2005 na Psychiatrickou kliniku LF MU a FN Brno, kde započal své doktorské studium a práci sekundárního lékaře. Od počátku se zabýval především výzkumem a terapií schizofrenie a afektivních poruch, zejména depresivní poruchy. Kromě toho se stal členem týmu zabývajícím se transkraniální magnetickou stimulací a její aplikací v psychiatrii.

Od roku 2008 do roku 2010 pracoval jako asistent na katedře psychiatrie. V roce 2010 získal složením atestace odbornou způsobilost v psychiatrii a obhájil disertační práci na téma *Repetitivní transkraniální magnetická stimulace v léčbě depresivní poruchy*. Od roku 2011 až dosud pracuje jako odborný asistent na Psychiatrické klinice LF MU a FN Brno a také v Centru neurověd Středoevropského technologického institutu Masarykovy univerzity (CEITEC MU). Od roku 2012 až dosud působí na Psychiatrické klinice LF MU a FN Brno rovněž jako vedoucí lékař lůžkového oddělení specializovaného na léčbu psychotických poruch. V roce 2012 získal zvláštní odbornou způsobilost v gerontopsychiatrii.

Na Masarykově univerzitě působí od roku 2015 jako člen Etické komise pro výzkum (EKV MU). Kromě výuky psychiatrie na Lékařské fakultě vyučuje externě i na Fakultě sociálních studií MU, Farmaceutické fakultě Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně a Národním centru ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) v Brně.

Odborně se zabývá zejména aplikací transkraniální magnetické stimulace a dalších neurostimulačních metod v psychiatrii, výzkumem a terapií prvních epizod psychotických poruch, výzkumem a terapií rezistentní schizofrenie a rezistentní depresivní poruchy a také psychofarmakologií, zejména antipsychotiky a antidepresivy. Je autorem nebo spoluautorem více než čtyřiceti článků v recenzovaných odborných časopisech a čtyř kapitol v odborných knihách s výše uvedenou tematikou.

Od roku 2013 je členem výboru Společnosti pro biologickou psychiatrii (SBP), od roku 2017 v ní

zastává funkci vědeckého tajemníka, od stejného roku je předsedou Sekce biologické psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP a také členem Revizní komise České neuropsychofarmakologické společnosti (ČNPS). Z mezinárodních odborných společností je členem European College of Neuropsychopharmacology (ECNP).

Přednáška pro odbornou veřejnost na téma *Nové neurostimulační metody v psychiatrii*, konaná dne 8. 9. 2017, byla členy habilitační komise kladně hodnocena.

Před vědeckou radou prezentoval habilitační přednášku *Využití transkraniální magnetické stimulace ve výzkumu a terapii depresivní poruchy a schizofrenie*.

Návrh na jmenování MUDr. Bc. Libora Ustohala, Ph.D., docentem Psychiatrie bude postoupen rektorátu MU.

Zasedání VR dále pokračovalo habilitačním řízením v oboru *Vnitřní lékařství* **MUDr. Jana Krejčího, Ph.D.**, odborného asistenta I. interní kardiologické kliniky LF MU a FN u sv. Anny v Brně.

Odbornou charakteristiku uchazeče a Stanovisko habilitační komise přednesl její předseda prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

MUDr. Jan Krejčí, Ph.D. nastoupil v roce 1994 na I. interní kardiologickou kliniku FN u sv. Anny v Brně jako sekundární lékař. První atestaci z vnitřního lékařství složil v roce 1997, nadstavbovou atestaci z kardiologie v roce 2001, v roce 2004 získal titul Ph.D., když úspěšně obhájil práci *Intervenční kardiologické metody léčby hypertrofické obstrukční kardiomyopatie*.

V roce 2004 byl jmenován vedoucím lékařem ambulance srdečního selhání I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny, v roce 2013 vedoucím lékařem oddělení srdečního selhání a transplantací péče, je vedoucím Centra pro diagnostiku kardiomyopatií. Na výuce na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně se podílí od roku 1994, dále se podílí na postgra-

duální výuce v oborech kardiologie a vnitřního lékařství.

Byl vedoucím týmu, který se od roku 2009 začal věnovat bioptické diagnostice kardiomyopatií, toto centrum se postupně stalo největším tohoto druhu v České republice se zapojením do mezinárodních projektů např. s Mayo Clinic. Zasloužil se také o zahájení programu sekvenčních transplantací srdce a kmenových buněk u nemocných se srdeční amyloidózou, který je unikátním v rámci České republiky. Byl jedním ze zakládajících členů registru nemocných s hypertrofickou kardiomyopatií při České kardiologické společnosti, hlavním řešitelem grantu Komplexní bioptická diagnostika zánětlivých a virových onemocnění myokardu (2013–2015, úspěšně obhájeno – A), hlavním řešitelem grantu AZV Cirkulující mikroRNA jako neinvazivní markery časné rejeckce štěpu u pacientů po srdeční transplantaci (2016–2020), členem řešitelského týmu grantu IGA Význam spánkové apnoe v patofyziologii hypertrofické kardiomyopatie (2012–2015, úspěšně obhájeno – A) a členem řešitelského týmu grantu AZV Hodnocení vaskulopatie srdečního štěpu optickou koherentní tomografií (2016–2020). Je hlavním řešitelem studie CZECH-ICIT zaměřené na imunosupresivní léčbu zánětlivé kardiomyopatie.

Byl oponentem 6 dizertačních prací na Univerzitě Karlově v Praze, Univerzitě Palackého v Olomouci a na Masarykově univerzitě v Brně, školitelem 5 Ph.D. studentů (jedna práce úspěšně obhájena v roce 2016); dále byl školitelem-specialistou 1 diplomové práce na Farmaceutické fakultě, Ústav humánní farmakoterapie a toxikologie v roce 2012.

Obsáhle přednáší na tuzemských i zahraničních odborných akcích, odrazem jeho publikační aktivity je řada prací v prestižních časopisech často s vysokým impakt faktorem (Kumulativní IF více než 110; aktuální h-index dle WoS 14. Je recenzentem českých i zahraničních odborných časopisů.

Je členem České kardiologické společnosti, od roku 2014 předsedou Pracovní skupiny Chorob myokardu a perikardu České kardiologické společnosti, a dále je druhé funkční období členem výboru České asociace srdečního selhání a koordinátorem pro mezioborovou spolupráci České kardiologické společnosti a České gynekologicko-porodnické společnosti. Dále je členem Evropské kardiologické společnosti.

Přednáška pro odbornou veřejnost na téma *Diferenciální diagnostika a léčba srdečních amyloidóz*, konaná dne 22. 6. 2017, byla členy habilitační komise kladně hodnocena. Před Vědeckou radou LF MU prezentoval habilitační přednášku *Význam bioptické diagnostiky u čerstvě vzniklé dilatační kardiomyopatie*.

Návrh na jmenování MUDr. Jana Krejčího, Ph.D., docentem Vnitřního lékařství bude postoupen rektorátu MU.

NAŠE FAKULTA

Zpracovala, redakce, kontakt:
Mgr. Irena Wernerová
manager vnějších vztahů a komunikace
Lékařská fakulta
Masarykova univerzita
Kamenice 5
625 00 Brno
wernerova@med.muni.cz

www.med.muni.cz
www.muni.cz

Grafické zpracování a sazba:
Institut biostatistiky a analýz LF MU

Vydává:
Masarykova univerzita
Žerotínovo náměstí 9
601 77 Brno

MK ČR E 20240

8. ročník, prosinec 2017, dvojčíslo

ISSN 1805-0131 (on-line)
ISSN 1805-014X (print)

Nové příspěvky, které budete chtít publikovat v dalším čísle bulletinu, zasílejte, prosím, na adresu redakce.

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

NAŠE FAKULTA

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

ISSN 1805-0131

ISSN 1805-14X